

Versnelling Industriële Besparing Energie - 2030

Presentatie voor Klankbordgroep Energie
24-maart-2026

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Rijksdienst voor Onderneming
Nederland

Agenda

01

Waarom

Motivatie om deel te nemen

02

Wat doen we

Branchegericht,
VIBE toolkits

03

Planning

Proefprogramma,
ontwikkelingsfase,
uitrolfase

01

Waarom VIBE

Motivatie om deel te nemen,
Betrekken stakeholders

Waarom energiebesparing?

Energiekosten voor zijn de afgelopen 10 jaar **structureel gestegen** en leidt tot een productiedaling.

Daarnaast zijn we sterk **afhankelijk van energie import** door verlaagde gasproductie.

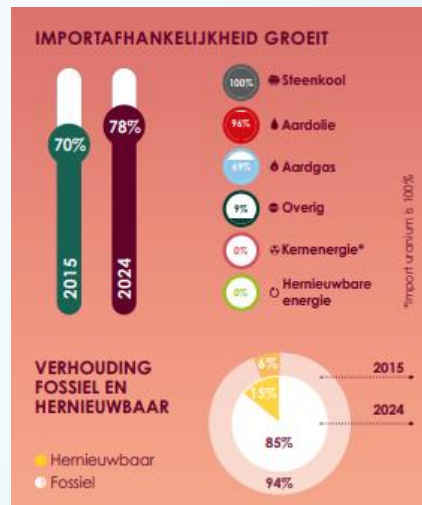
Opbouw van industriële kostprijzen¹ voor grootverbruik van elektriciteit en gas in 2024 en 2030 TABEL 2

	2024		2030	
	Nederland	Duitsland	Nederland	Duitsland
Elektriciteit (euro per megawattuur)				
Groothandelsprijzen (tabel 1)	75	75	60	60
Beleidsontwikkelingen				
Nettarieven	20	30	30	30
Netto-belastingen	0	-60	0	-50
Totaal	95	45	90	40
Gas (cent per kubieke meter)				
TTF-handelsprijs (tabel 1)	49	49	30	30
Beleidsontwikkelingen				
EU-ETS	10	10	18	18
Nationale CO ₂ -heffing	0	0	15	0
Belastingen (incl. btw)	11	7	9	6
Totaal	70	66	72	54

¹ Belastingen minus directe subsidies en compensaties op basis van E-bridge (2024)

ESB

TNO, Analyse energiekosten industrie (2025)

Ebn, Energie in cijfers 2026

Actualiteit

- Volatiele energieprijzen
- Onzekerheid over de toekomst
- Stijgende kosten voor ondernemers

Gasprijs stijgt met nog eens 30 procent door oorlog in Midden-Oosten

 Alexander Leeuw
Economieredacteur

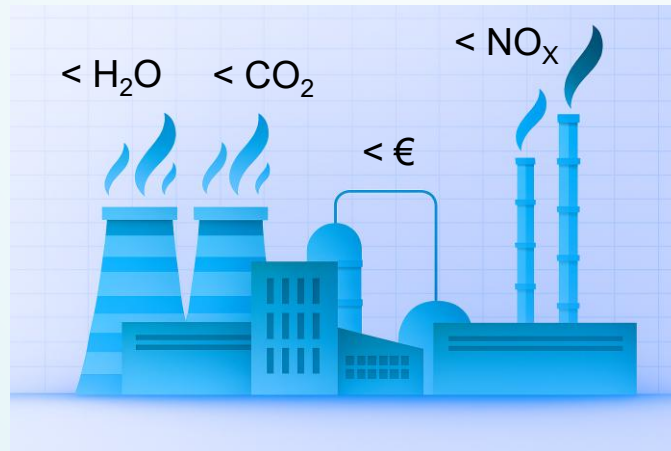
9 mrt 2026 om 08:37
Update: 1 week geleden

 1.5K reacties **Delen**

De Europese gasprijs is maandag sterk gestegen. Bij het openen van de toonaangevende Amsterdamse gasbeurs liep de prijs met 30 procent op tot ongeveer 69 euro per megawattuur.

Wat levert het op?

- Energiebesparing leidt tot lagere energiekosten en een **betere concurrentiepositie**
- Energiebesparing vermindert de afhankelijkheid en leidt tot een **hogere weerbaarheid**
- Besparing van elektriciteit **verlicht netcongestie** en kan groei weer mogelijk maken
- Efficiëntere processen **verlagen CO₂ en NO_x emissies en besparen watergebruik**

Motivatie om deel te nemen

Het energiegebruik wordt de komende jaren bepalend voor de **kosten, duurzaamheid en strategische autonomie**. De vraag is welke maatregelen wanneer worden geïmplementeerd.

Het programma biedt kennis en inzicht zodat bedrijven een integraal overzicht krijgen van grote relevante energie besparingsopties, technologieën en leveranciers per branche.

VIBE gaat branche-specifieke keuzekaders opstellen om dit proces te structureren. Dit helpt bedrijven om:

- realistische energiebesparingsopties scherp in beeld te krijgen
- de opties te beoordelen op investering, kostenbesparing, complexiteit en randvoorwaarden
- gefundeerd te kiezen welke stappen u de komende jaren kan zetten, en welke bewust (nog) niet

De aanpak zal focussen op oplossingen die voor vergelijkbare bedrijven haalbaar worden geacht en worden ontwikkeld met een kleine groep peers uit de branche.

Dit geef bedrijven regie over de toekomst van het energiegebruik in kosten

- Bedrijven houden hun opties open waar dat verstandig is
- Ze investeren waar dat rationeel is
- Het voorkomt dat er later onder tijdsdruk moet worden bijgestuurd

Inspirerende voorbeeldprojecten

Jacobs Douwe Egberts - Joure
50% reductie energie verbruik

Ausnutria - Heerenveen
Gasloze melkpoeder fabriek

Wienerberger - Opheusden
Innovatieve drooginstallatie: significante
energiereductie

ShinEtsu - Pernis
Innovatieve drooginstallatie: 60% stoom
reductie

VIBE Doelstelling

Doelstelling:

- Versnelling van de industriële energie besparing

Zichtbare impact voor bedrijven (na implementatie):

- Lagere energiekosten en daarmee verbetering concurrentiepositie
- Minder afhankelijk te worden van externe energiebronnen en zo weerbaarder te worden

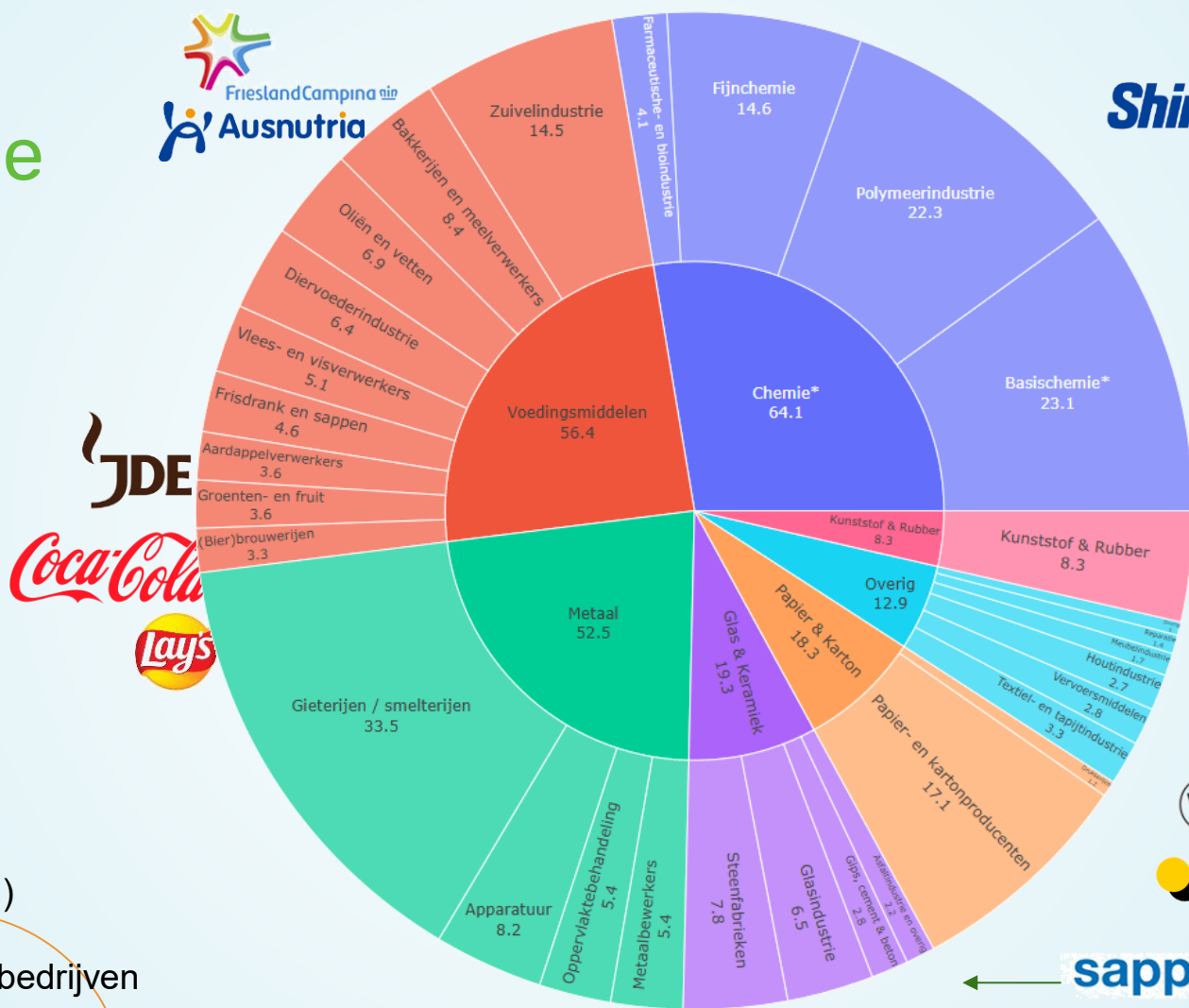

02

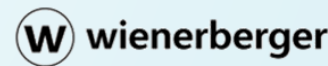
Aanpak

Branches staan centraal,
VIBE toolkits

Scope

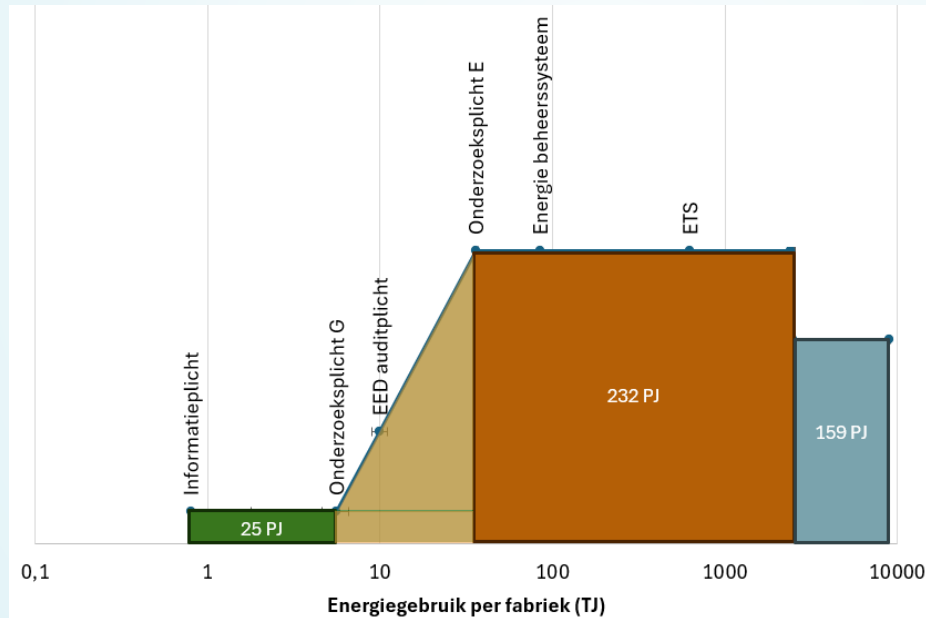

Finaal energieverbruik (PJ)
* Minus maatwerk bedrijven

VIBE Focus

Onderzoeksplichtige bedrijven, met uitzondering van de top 10

~1200 locaties

VIBE methodiek

Verhogen van kennis en inzicht m.b.t. energiebesparing bij de eindgebruikers zodat zij zelf beter in staat zijn om weloverwogen keuzes te maken

- Aanpak per branche
- Top-5 energiebesparende opties voor het productieproces (denk: >15% energiebesparing per oplossing)
- Alleen marktrijpe technologieën (TRL 8/9) die implementeerbaar zijn vóór 2030

Aanpak

VIBE heeft een sectorale aanpak waarbij technologische oplossingen om energie te besparen centraal staan.

Door te focussen op branches, kunnen er gestandaardiseerde fabrieken worden ontwikkeld per branche waar de top 5 energiebesparende oplossingen voor worden uitgezocht.

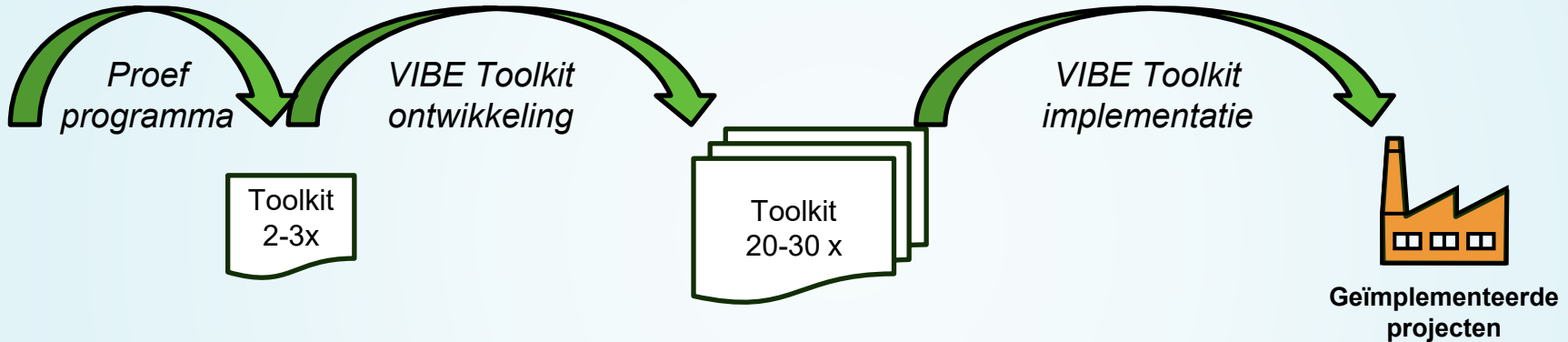
De toolkits zijn praktische en herkenbare document die bedrijven een integraal overzicht geven van grote relevante energie besparingsopties, technologieën en leveranciers per branche. Deze opties bevatten realistische oplossingen die al **concreet uitgevoerd zijn** (TRL 8/9).

VIBE aanpak

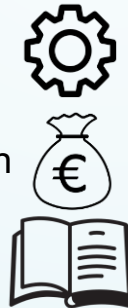
Zomer 2026

Zomer 2027

2030

- **VIBE Navigator**
 - Lijst met opties per branche
- **VIBE Calculator**
 - Business case & gevoeligheden
- **VIBE Catalog**
 - Voorbeeldprojecten
 - Technologieleveranciers

VIBE kernteam rol:

- **Support** branche-organisatie, educatie, regio's, Cluster 6, ROMs, bij 1:1 begeleiding van bedrijven
- **Update VIBE Toolkit**

VIBE Toolkit

VIBE Navigator – keuzes & richting

De VIBE Navigator geeft een **overzicht van de top 5 energiebesparingsoplossingen** voor een gestandaardiseerde fabriek per branche. Deze oplossingen geven een significante energiebesparing en bevatten bewezen technologie of een combinatie van technologieën. Per oplossing wordt inzicht gegeven in technische, financiële, duurzaamheid en andere randvoorwaardelijke zaken (congestie impact, vergunningen etc). De gestandaardiseerde (virtuele) fabriek bevat de belangrijkste energie-intensieve unit operaties die in die branche voorkomen.

VIBE Calculator – rekenen & vergelijken

Met de VIBE Calculator kunnen bedrijven **zelf business cases maken** voor de top-5 energiebesparende oplossingen, afgestemd op de eigen fabriek en de actuele en verwachte energieprijzen inclusief scenario's voor netwerkkosten en energiebelastingen.

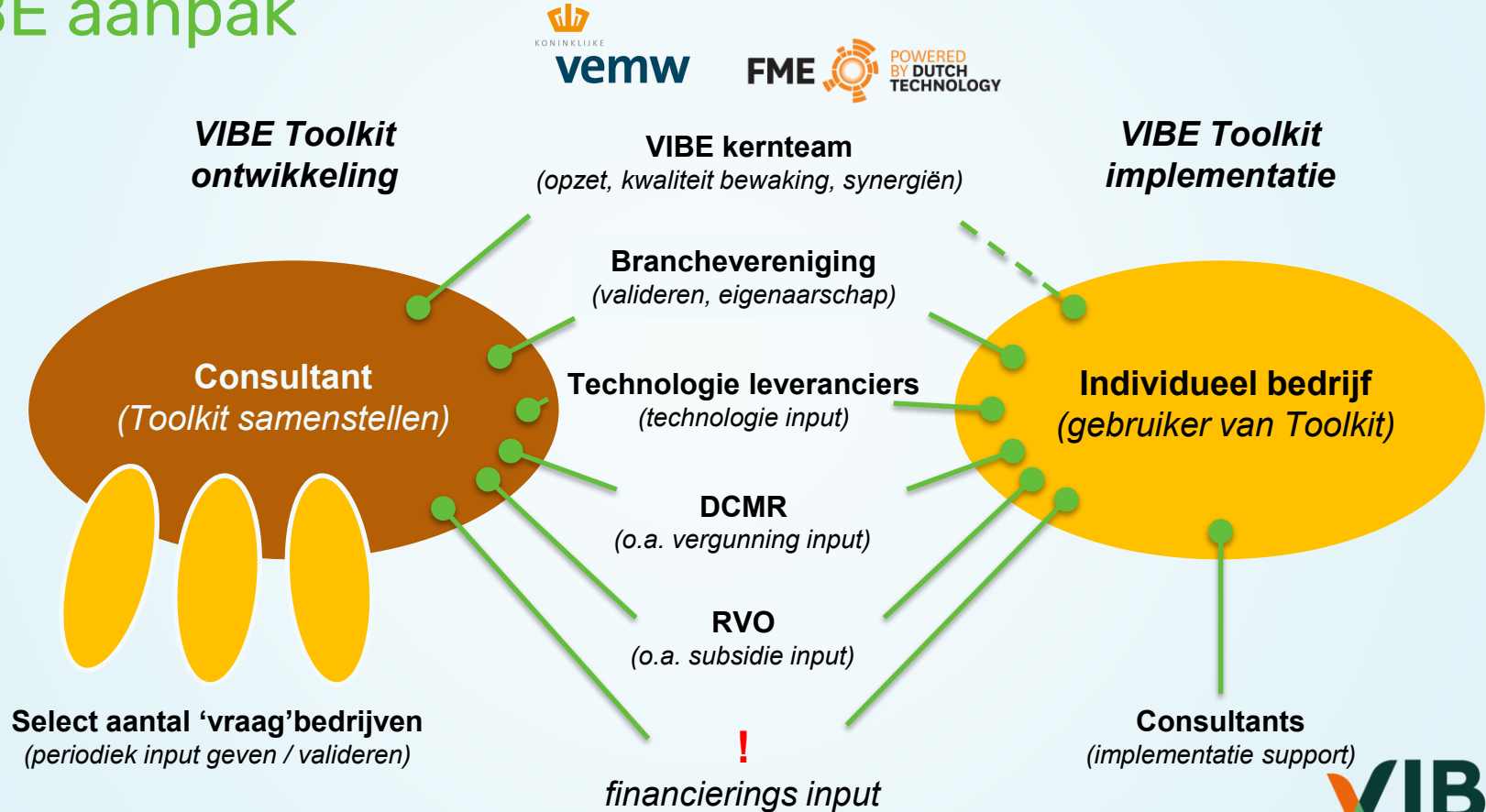

VIBE Catalog – bewijs uit de praktijk

De VIBE Catalogue geeft een **overzicht van praktijkvoorbeelden** uit binnen- en buitenland. Hierin staat welke bedrijven welke oplossingen al hebben geïmplementeerd, waar, wanneer en met welke partners. Het geeft technologie leveranciers een mogelijkheid om te laten zien wat er al mogelijk is.

VIBE aanpak

VIBE team

Maurits Boeije
Projectleider

Martijn Glass
*Technisch programma-
coordinator*

Sikke Klein
*Technisch programma-
coordinator*

Kaya-Quintana
Broekhuijsen
Communicatie

Carolien Pors
Ondersteuning

03

Planning

Twee fases:
ontwikkeling & implementatie

Proefprogramma

Met het eerste budget (tot juni 2026) kunnen we dit uittesten voor 3 branches:

- Rubber- en kunststofindustrie
- Margarine, vetten en oliën
- Industriële bakkerijen (nog niet 100% bevestigd)

Deze week: uitsturen uitvraag naar consultants

Eind maart: keuze voor consultants

Half april : Kick off per branche

End Juni: opleveren concept toolkits

Juli/Aug: opleveren definitieve toolkits

VIBE aanpak - implementatie fase

Individuele bedrijven nemen hier zelf de VIBE Toolkit ter hand

VIBE kernteam rol:

- Support/kennis sessies
- Ondersteuning via branche, Cluster 6, regionale organisaties, RVO, ROM, consultants, ...
- VIBE Kernteam gaat niet direct individuele bedrijven ondersteunen maar wel monitoren, aanjagen en actief ondersteunen
- VIBE Toolkit (Navigator, Calculator, Catalogue) is een openbare tool die steeds geüpdatet wordt met voortschrijdende inzichten

Samenvatting

VIBE: Versnelling Industriële Besparing Energie

VIBE Toolkit per branche

- **VIBE Navigator**
 - Lijst met opties per branche
- **VIBE Calculator**
 - Business case & gevoeligheden
- **VIBE Catalogue**
 - Voorbeeldprojecten
 - Technologieleveranciers

